

Mezinárodní dny upozorňují na dětské bezdomovce i nemoc

Během celého roku je nespočet mezinárodních či světových dnů, jež se dotýkají sociálních nebo zdravotních témat. V tomto čísle přinášíme seznámení s vybranými událostmi v „kalendáři mezinárodních a světových dnů“ pro měsíce leden a únor.

Mezinárodní den dětí ulice

Mezinárodní den dětí ulice byl stanoven v roce 1987 Organizací spojených národů (OSN). Cílem bylo upozornit na situaci dětí žijících na ulici a povzbudit k jejich ochraně a podpoře. Den se slaví každoročně 31. ledna a je to příležitost pro organizace, vlády a jednotlivce, aby se spojili a udělali něco pro děti žijící na ulici.

Odhaduje se, že až 150 milionů dětí na celém světě vyrůstá na ulici. Tento jev je častější v ekonomicky nestabilních a rozvojových zemích ve východní Evropě, Africe a jihovýchodní Asii. Děti žijící na ulici nejsou schopny žít v bezpečném a stabilním domově. Musí se vyrovnávat s mnoha těžkostmi, včetně hladu, žízně, zimy, nemocemi a násilím. Často jim chybí základní potřeby, jako jsou osobní hygiena a ošacení.

Pojem děti ulice v evropském prostředí

Dánská definice dětí ulice přijatá účastníky průzkumu v letech 1992–1993 zní: „Děti ulice jsou děti nebo mladí lidé pod osmnáct let, kteří žijí kratší nebo delší dobu na ulici. Jsou to děti, které žijí tak, že se potulují z místa na místo, mají svoje skupiny vrstevníků a kontakty na ulici. Oficiálně mohou mít tyto děti adresu bydliště u svých rodičů nebo v ústavu sociálního zabezpečení. Nejzávažnějším faktem je to, že mají málo nebo žádné kontakty s rodiči, školou, ústavem péče o děti a sociálními službami, které mají vůči nim jistou povinnost.“

Stejně jako nemůžeme srovnávat chudobu v České republice s chudobou v rozvojových zemích, nemůžeme porovnat situaci českých dětí ze znevýhodněných rodin s dětmi žijícími na ulici jinde ve světě. Stane se, že maminka s dítětem musí po nějakou dobu žít v azylovém domě nebo se například mladistvý člověk ocitne na ulici v důsledku užívání návykových látek, případně v rámci útěku z ústavního zařízení. Naštěstí se ale neděje, i díky práci sociálních pracovníků vykonávajících sociálně-právní ochranu dětí a všímavosti některých z vás, kterým není osud dětí lhostejný, že by malé děti žily v komunitě lidí bez domova, na ulici či ve stanech.

Preventivní kontroly jsou účinným nástrojem v boji proti rakovině. Ilustrační foto: Pixabay

Světový den boje proti rakovině

Významnou událostí v oblasti zdravotní prevence a politiky je datum 4. února, jenž je již více než dvacet let připomínán jako Světový den boje proti rakovině. Tato akce patří mezi sjednocující celosvětové iniciativy, v jejímž rámci se svět zaměřuje na zvyšování všeobecného povědomí a informovanosti o rakovině, díky čemuž je pak možné zachraňovat životy lidí. Při příležitosti Světového dne boje proti rakovině probíhají stovky až tisíce preventivně osvětových aktivit.

Rakovina bude podle odhadů do roku 2035 nejčastější příčinou úmrtí v EU. V ČR je v současnosti celkově druhá, po nemocích srdce a cév, u lidí do 65 let první. A to zejména v důsledku stárnutí populace, nedostatečné zdravotní gramotnosti a nezdravého životního stylu. Zdravotnický systém se musí vypořádat s tím, že se bude starat o čím dál větší skupinu těchto osob.

U mužů jsou nejčastějšími typy rakovina plic, prostaty, tlustého střeva a konečníku, žaludku a jater. U žen jsou nejčastější rakovina prsu, tlustého střeva a konečníku, děložního čípku a štít-

né žlázy. Rizikovými faktory, které vyvolávají či podporují vznik rakoviny, jsou užívání tabáku, konzumace alkoholu, nezdravá strava včetně nízkého příjmu ovoce a zeleniny, fyzická nečinnost a vysoký index tělesné hmotnosti. Přibližně jedna třetina úmrtí na rakovinu je způsobena faktory nezdravého životního stylu. Třetina až polovina případů rakoviny v současnosti je tzv. preventabilních, to znamená, že jim lze předcházet tím, že omezíme rizikové faktory a zavedeme stávající preventivní strategie.

Mezi ty nejdůležitější, které by lidé rozhodně neměli podceňovat, patří podle ředitele Fakultní Thomayerovy nemocnice Zdeňka Beneše prevence onkologických onemocnění. „Těch máme několik. Dnes je to hlavně onkologický screening karcinomu prsu, rakoviny tlustého střeva a konečníku, čípku, připravuje se screening karcinomu prostaty, screening rakoviny plic, to jsou nesmírně důležité programy. Když se zachytí nádor včas, tak lze člověka nejen léčit, ale i vyléčit,“ řekl Zdeněk Beneš.

Podrobnější informace lze nalézt na stránkách Národního zdravotnického informačního portálu a Státního zdravotního ústavu. Na prevenci je možné se v rámci Prahy 4 dostavit například do již zmiňované Fakultní Thomayerovy nemocnice nebo polikliniky Medicon. Screening má za cíl identifikovat jedince s nálezy naznačujícími přítomnost konkrétního nádorového onemocnění (včetně prekanceróz) dříve, než se u nich rozvinou symptomy. (red)

Především v chudých rozvojových zemích bývají ulice dětským hřištěm i domovem. Ilustrační foto: Pixabay